

AJ-2217

Seat No. _____

B. Com. (Sem. IV) Examination

March - 2023

Economics : CC-205

(Business Environment & Economic Policies-II)

(New Course)

Time : 1 $\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1 (અ) બેકારીનો અર્થ જણાવી બેકારીનાં કારણો ચર્ચો. 14

અથવા

(અ) નિરપેક્ષ અને સાપેક્ષ ગરીબીનો ખ્યાલ સમજાવી ભારતમાં ગરીબીનાં કારણો જણાવો.

(બ) નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો: 4

(1) શહેરી બેકારીના મુખ્ય પ્રકારો કેટલા છે?

(A) બે

(B) ત્રણ

(C) ચાર

(D) પાંચ

(2) ગરીબી એટલે.....

(A) ખર્ચમાં વિકલ્પતા હોય

(B) જ્યારે લોકોની મૂળભૂત જરૂરિયાતો સંતોષાયા વગરની હોય

(C) જ્યારે લોકોની મૂળભૂત જરૂરિયાતો સંતોષાય

(D) એકપણ નહીં

(3) બેકારીનો કયો પ્રકાર ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાં વધુ વ્યાપક છે?

- (A) ખુલ્લી બેકારી
- (B) લાંબાગાળાની બેકારી
- (C) મોસમી બેકારી
- (D) શિક્ષિત બેકારી

(4) નિરપેક્ષ ગરીબીને કેવી ગરીબી કહે છે?

- (A) સાપેક્ષ ગરીબી
- (B) સંપર્ષ ગરીબી
- (C) ગ્રામીણ ગરીબી
- (D) શહેરી ગરીબી

2 (અ) નાણાકીય નીતિ એટલે શું? નાણાકીય નીતિના ઉદ્દેશો અને સાધનોની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

(અ) કુગાવાનો અર્થ, પ્રકારો અને કારણો જણાવો.

(બ) નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો: 3

(1) નીચેનામાંથી કયું નાણાકીય નીતિનું સાધન છે?

- (A) જાહેક ખર્ચ
- (B) જાહેર દેવું
- (C) SLR
- (D) ઉપરના બધા જ

(2) કુગાવા દરમ્યાન નાણાંનું મૂલ્ય .....

- (A) વધે છે
- (B) ઘટે છે
- (C) સ્થિર રહે છે
- (D) ઊંચે જાય છે

- (3) રાજ્યની તિજોરી કે ખજાનાને લગતી નીતિને શું કહે છે?
- (A) કુગાવા વિરોધી નીતિ
 (B) નાણાકીય નીતિ
 (C) રાજકોષીય નીતિ
 (D) વસ્તી નીતિ

3 (અ) નીતિ આયોગની સ્થાપના, હેતુઓ અને માળખું સમજાવો. 14

અથવા

(અ) કાળા નાણાંનો અર્થ આપી કાળા નાણાંનાં ઉદ્ભવવાનાં કારણો સમજાવો.

(બ) નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો: 4

- (1) સમાંતર અર્થતંત્ર એટલે .....
- (A) સફેદ નાણું
 (B) કાળું નાણું
 (C) લોકશાહી
 (D) એકપક્ષ નહીં
- (2) નીતિ આયોગના પ્રથમ CEO કોણ હતા?
- (A) ડૉ. રાજીવ કુમાર
 (B) અમિતાભ કાન્ત
 (C) મોન્ટેકસિંહ આહલુવાલીયા
 (D) ડૉ. મનમોહન સિંઘ
- (3) ભારતમાં નીતિ આયોગની રચના ક્યારે કરવામાં આવી હતી?
- (A) 1991
 (B) 2001
 (C) 2015
 (D) 2016

- (4) ખાધપુરવણી કોનો ઘટક છે?
- (A) રાજકોષીય નીતિ
 (B) નાણાકીય નીતિ
 (C) રિઝર્વ બેન્ક
 (D) એકપણ નહીં

4 (અ) ગમે તે બે વિશે લખો:

14

- (1) આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાં ભંડોળની કામગીરી
 (2) W.T.O.
 (3) વિશ્વ બેન્ક
 (4) વિશ્વ વેપાર અને આર્થિક વિકાસ

(બ) નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો:

3

- (1) વિશ્વ બેન્ક ક્યારે અસ્તિત્વમાં આવી?
- (A) ડિસેમ્બર, 1944
 (B) ડિસેમ્બર, 1945
 (C) ડિસેમ્બર, 1946
 (D) ડિસેમ્બર, 1947
- (2) IMF એટલે.....
- (A) આંતરરાષ્ટ્રીય મિકેનિકલ ફોરમ
 (B) આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાં ભંડોળ
 (C) આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાં ફોરમ
 (D) એકપણ નહીં
- (3) વિશ્વ બેન્કની સ્થાપના _____ માં થઈ.
- (A) બ્રિટનવુડ્ઝ કોન્ફરન્સ
 (B) રોમ કોન્ફરન્સ
 (C) જિનેવા કોન્ફરન્સ
 (D) અમેરિકા

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to the right side indicate marks of the question.

- 1 (a) Explain the meaning of unemployment and discuss the causes of unemployment. 14

OR

- (a) Explain the concept of absolute and relative poverty and describe the causes of poverty in India.
- (b) Choose the correct alternative from given below : 4
- (1) How many types of urban unemployment ?
    - (A) Two
    - (B) Three
    - (C) Four
    - (D) Five
  - (2) Poverty means.....
    - (A) Disparity in expenditure
    - (B) Dissatisfaction of basic needs
    - (C) Over satisfaction of basic needs
    - (D) Not even one
  - (3) Which type of unemployment is more prevalent in rural areas ?
    - (A) Open unemployment
    - (B) Long term unemployment
    - (C) Seasonal unemployment
    - (D) Educated unemployment
  - (4) What is absolute poverty called ?
    - (A) Relative Poverty
    - (B) Perfect Poverty
    - (C) Rural Poverty
    - (D) Urban Poverty

- 2 (a) What meant by monetary policy ? Discuss objectives and tools of monetary policy. 14

OR

- (a) Explain the meaning, types and causes of inflation.
- (b) Choose correct alternative from given below : 3
- (1) Which of the following is instrument of monetary policy ?
- (A) Public Expenditure
  - (B) Public Debt
  - (C) SLR
  - (D) All of the above
- (2) The value of money during inflation :
- (A) Increasing
  - (B) Decreasing
  - (C) Constant
  - (D) Going up
- (3) What is the policy regarding the state treasury ?
- (A) Anti-inflation Policy
  - (B) Monetary Policy
  - (C) Fiscal Policy
  - (D) Population Policy

- 3 (a) Explain the establishment, objectives and structure of the NITI Aayog. 14

OR

- (a) Give the meaning of black money and explain the causes of black money.

(b) Choose correct alternative from given below : 4

- (1) Parallel economy means _____
- (A) White money
  - (B) Black money
  - (C) Democracy
  - (D) Not even one
- (2) Who was appointed as the first CEO of the NITI Aayog ?
- (A) Dr. Rajiv Kumar
  - (B) Amitabh Kant
  - (C) Montek Singh Ahluwalia
  - (D) Dr. Manmohan Singh
- (3) When was the NITI Aayog formed in India ?
- (A) 1991
  - (B) 2001
  - (C) 2015
  - (D) 2016
- (4) Deficit financing is an instrument of :
- (A) Fiscal Policy
  - (B) Monetary Policy
  - (C) Reserve Bank
  - (D) Not even one

4 (a) Write notes on any two : 14

- (1) The functions of I.M.F.
- (2) W.T.O.
- (3) World Bank
- (4) Foreign trade and economic development

(b) Choose correct alternative from given below :

3

- (1) When was established the World Bank ?
- (A) December 1944
  - (B) December 1945
  - (C) December 1946
  - (D) December 1947
- (2) IMF means.....
- (A) International Mechanical Forum
  - (B) International Monetary Fund
  - (C) International Monetary Forum
  - (D) Not even one
- (3) The World Bank was established in _____
- (A) Bretenwoods Conference
  - (B) Rome Conference
  - (C) Geneva Conference
  - (D) America
-